

Ko Hono Fakatatau e Hisitōlia 'o e Siasí Kiate Kitautolú

'Ekitivitī A

KO HONO MALANGA'I E ONGOONGOLELEÍ

Na'e tohi 'e he Palōfita ko Siosefa Sāmitá 'o pehē, "Kuo 'ikai ta'ofi 'e he fakatangá 'a e fakalakalaka 'a e mo'oni" (*History of the Church*, 4:540). Na'e ui 'e he 'Eikí kimu'a ha kau mēmipa tokolahi 'o e Kōlomu 'o e Kau 'Aposetolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá ke ngāue fakafaifekau ki he ngaahi fonua mulí. Neongo 'a e mahamahakí mo e faingata'á, ka na'e mavahe 'a e kau tangata loto vilitakí ni mei Nāvū ke ngāue. Ko hono olá, na'e ma'u 'e ha kakai 'e lauiafe—tautautefito mei 'Ingilani—ha fakamo'oni mei he 'Otuá, kau ki he Siasí, pea nau fononga ki Nāvū. Na'a nau hoko ko ha mālohinga lahi ki he Siasí.

Lau 'a e 1 Nifai 3:7 mo e Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 3:1, pea fakakaukau ki he founga 'oku fekau'aki ai 'a e ngaahi veesi ko 'ení mo e sīpinga ko 'eni 'o e ngāue fakafaifekau.

'Ekitivitī E

KO HONO FOKOTU'U 'O E FINE'OFÁ

Lolotonga hono langa 'e he Kāingalotú 'a e Temipale Nāvūú, na'e fakatokanga'i 'e ha kau fafine tokosi'i na'e 'ikai ma'u 'e ha kau tangata tokolahi ne ngāue 'i he temipalé ha 'ū sū, talausesese, mo ha 'ū sote fe'unga. 'I hono ue'i kinautolu 'e he 'Eikí, na'a nau fokotu'utu'u ha kulupu 'o ha kau fafine pea kamata ngāue fakataha ke ngaohi 'a e ngaahi vala ko 'ení. Na'a nau fa'u ha konisitūtone, 'o hangē pē ko e ngaahi kulupu tatau 'i he taimi ko iá. Na'a nau 'oatu 'a e tohí kia Siosefa Sāmita ke ne fakangofua.

[I he vakai ki ai] 'a Siosefá, na'á ne pehē ko e konisitūtone lelei taha ia 'i hono fa'ahingá. Na'á ne pehē ange, "Ka 'oku 'ikai ko e me'a 'eni 'oku mou fiema'ú. "Fakahā ki he kau fafiné kuo tali 'e he 'Eikí 'enau feilaulá, pea 'oku 'i ai Ha'ane me'a 'oku lelei ange ma'anautolu. . . . Te u fokotu'u e hou'eiki fafiné 'i he malumalu 'o e lakanga fakataula'eikí 'i he sīpinga 'o e lakanga fakataula'eikí." (*Kau Mā'oni'oni*, 1:495)

'I he 'aho 17 'o Mā'asi, 1842, na'e fakahinohino'i 'e he 'Otuá 'a Siosefa Sāmita ke fokotu'u 'a e Fine'ofá. 'Oku kei hokohoko atu pē hono ue'i fakalaumālie 'e he 'Otuá e kau taki 'o e Fine'ofá he 'ahó ni ke nau tokoni mo fakamālohia e kāingalotu 'o e Siasí mo ha ni'ihi ta'efa'alaua kehe.

Lau 'a e Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 58:26–28, 'o kumi e founga 'e ala fekau'aki ai 'a e ngaahi veesi ko 'ení mo e kau fafine ne ue'i fakalaumālie 'a ia na'e iku 'enau ngaahi ngāue ki hono fokotu'u 'o e Fine'ofá.